

RPW/34794/2015 P
Data:2015-06-02

**Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej
w Warszawie**

ul. Wiśniowa 50, 02-520 Warszawa
tel. (022)6408251 fax. (022)6408024
e-mail: oisw_warszawa@sw.gov.pl

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2015 -06- 02

ZAL. NR

Warszawa, dn. 20. 05.2015 r.

L.dz. 043/14/15/1828

Do sprawy KMP.571. 4.2015.DK

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-960 Warszawa

Uprzejmie informuję, że z dużą uwagą zapoznałam się z ustaleniami Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Aresztu Śledczego w Warszawie Grochowie dotyczącymi stanu przestrzegania praw osób z niepełnosprawnością. Z treścią raportu zostali również zapoznani funkcjonariusze i pracownicy okręgowego inspektoratu.

Odnosząc się do zastrzeżeń przedstawicieli KMP wizytujących ww. jednostkę w odniesieniu do personelu służby zdrowia informuję, że Areszt Śledczy w Warszawie – Grochowie od 2010 roku zatrudnia lekarza psychiatrę. Ponadto zatrudnieni są także lekarze: chorób wewnętrznych, dermatolog, ginekolog, stomatolog, ortopeda – traumatolog, lekarz ogólny

oraz kierownik podmiotu leczniczego (torakochirurg), którzy wykonują świadczenia podstawowej opieki zdrowotnej. Taka obsada etatowa zapewnia ciągłość opieki medycznej sprawowanej wobec osób osadzonych. Dyrektor jednostki nie informował tutejszego inspektoratu o ewentualnych brakach kadrowych w służbie zdrowia. Warto dodać, że analiza skarg nie wykazała też uchybień w sprawowaniu opieki medycznej wobec osób przebywających w ww. areszcie.

Pracownia rehabilitacyjna przy Areszcie Śledczym w Warszawie – Mokotowie nie uległa likwidacji i nadal świadczy usługi dla pacjentów jednostek organizacyjnych okręgu warszawskiego. Przyjęcia odbywają się na podstawie zlecenia lekarskiego, zgodnie z wyznaczonym terminem. W przypadku pacjentów wymagających szpitalnego leczenia w Oddziale Rehabilitacji Ruchowej, osoby te są kierowane, na podstawie zlecenia lekarskiego, do szpitala przy Zakładzie Karnym nr 2 w Łodzi.

Nadmieniam także, że w najbliższym czasie w Areszcie Śledczym w Warszawie – Mokotowie zostanie uruchomiony gabinet konsultacji ortopedycznych dla pacjentów jednostek okręgu warszawskiego, co usprawni świadczenie pomocy medycznej w tym zakresie.

Obecnie nie jest możliwe przyznanie dodatkowych etatów dla działu penitencjarnego tej jednostki. Nie sposób jednakże w tym miejscu zaznaczyć, że Służbie Więziennej na przestrzeni ostatnich lat nie przyznawano nowych etatów, przez co proces zasilania pionów penitencjarnych jednostek podstawowych okręgu warszawskiego jest zdecydowanie utrudniony. Realizację założonych celów utrudnia ponadto oddanie do użytku kolejnych nowych miejsc zakwaterowania dla osadzonych, w przypadku okręgu warszawskiego jest to Oddział Zewnętrzny w Stawiszynie, gdzie koniecznym było zabezpieczenie tej jednostki w etaty funkcjonariuszy w ramach posiadanych limitów. Na możliwość przesuwania etatów do pionów penitencjarnych duży wpływ ma również niska fluktuacja kadry w jednostkach podstawowych okręgu warszawskiego. Tym nie mniej tutejszy inspektorat dokłada wszelkich starań w doprowadzeniu proporcji zatrudnienia w działach penitencjarnych

we wszystkich podległych mu jednostkach organizacyjnych zgodnie z wytycznymi Dyrektora Generalnego Służby Więziennej. W miarę możliwości w najbliższym czasie stan etatowy działu penitencjarnego Aresztu Śledczego w Warszawie – Grochowie zostanie zwiększony o jeden etat.

Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Warszawie w miarę możliwości finansowych wspiera przedsięwzięcia remontowe i modernizacyjne we wszystkich podległych mu jednostkach, a poprawa warunków bytowych osadzonych, w tym także z niepełnosprawnością fizyczną, pozostaje w kręgu mojego osobistego zainteresowania.

Potrzeby jednostek w tym zakresie podlegają szczegółowej analizie tutejszego inspektoratu przy opracowywaniu planów finansowych na kolejne lata. Nadmieniam w tym miejscu, że plan finansowy dla Aresztu Śledczego w Warszawie – Grochowie w zakresie pozapłacowych wydatków bieżących w 2015 roku wyniósł 3.330.162 zł. Zwiększenie planu ww. aresztu nie może odbyć się kosztem innych jednostek podległych, których sytuacja finansowa w zakresie wydatków bieżących jest równie trudna. Po przeanalizowaniu sytuacji finansowej za ostatnie miesiące podjęłam decyzję o zwiększeniu planu wydatków jednostki o 10 tys. zł. Zostaną również zrefundowane koszty, jakie areszt poniesie w związku z tłumaczeniami oświadczeń podpisywanych przez osadzonych cudzoziemców. Natomiast część z wymienionych w Raporcie uwag dotyczących warunków bytowych może być usunięta siłami własnymi jednostki, w ramach posiadanych przez nią środków. Zakres tych prac będzie monitorowany przez odpowiednie służby inspektoratu.

Informuję także, że po zapoznaniu się z Raportami Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji jednostek organizacyjnych okręgu warszawskiego dyrektorzy jednostek zostali zobowiązani m.in. do: uwzględnienia w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego jednostki zapisu o organizacji ewakuacji osób z niepełnosprawnością, w tym z uwzględnieniem wytycznych dla personelu więziennego, umieszczania

osoby z niepełnosprawnością ruchową w celi dla niej przeznaczonej, usytuowania gabinetu lekarskiego w tym samym oddziale i na tym samym poziomie, gdzie mieści się cela dla osób z niepełnosprawnością, zapewnienia dostępności miejsc i urządzeń do potrzeb osób z niepełnosprawnością (w przypadku osób korzystających z wózka inwalidzkiego instalować na odpowiedniej wysokości urządzenia sanitarne, lusterko, umywalkę, wyłącznik światła, szafkę ścienną, telefon samoinkasujący, itp.), prowadzenia dla funkcjonariuszy i pracowników mających bezpośredni kontakt z osadzonymi szkolenia z zakresu praw osób pozbawionych wolności oraz dotyczącego postępowania z osobami z niepełnosprawnością. Szkoleniami tymi poleciłam objąć także osadzonych przebywających w jednostce, zwracając szczególną uwagę na kształtowanie właściwej postawy prospołecznej i naukę tolerancji na odmienność. Ponadto dyrektorzy zostali zobowiązani do podejmowania działań mających na celu niwelowanie mankamentów utrudniających przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością po terenie jednostki (np. wyrównywanie terenu, obniżenie progów, montowanie podjazdów na schody). Realizacja tych zaleceń będzie omawiana na kolejnych odprawach służbowych dyrektora okręgowego z dyrektorami jednostek podstawowych garnizonu warszawskiego.

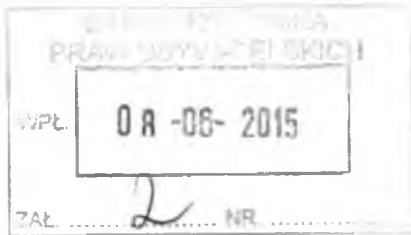
DYREKTOR OKRĘGOWY
Służby Więziennej w Warszawie
Anna Osowska-Bembecka
plk Anna Osowska-Bembecka

Wyk. w 3 egz.

1. Adresat
2. CZSW – Zespół Kontroli – do pisma nr ZK-0912-10/15/165
3. a/a (gb)

S/P- 0930- 4 /5131/ 15

Warszawa, dnia 1 czerwca 2015r.

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W nawiązaniu do pisma z dnia 22 kwietnia 2015 roku numer KMP.571.4.2015.DK, dotyczącego zaleceń i uwag, po przeprowadzonej w dniach 19- 20.02.2015r. wizytacji w Areszcie Śledczym w Warszawie- Grochowie przez pracowników Zespołu Krajowego Mechanizmu Prewencji, uprzejmie informuję, że administracja tutejszej jednostki, niezwłocznie po zakończeniu w/ w wizytacji, podjęła działania mające na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także wdrożeniu nowych procedur wskazanych przez osoby kontrolujące, tj.:

Ad.1.1.

- w pomieszczeniach przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych dostosowano do odpowiedniej wysokości: wieszaki, szafki, włącznik światła, włącznik sygnalizacji przyzywowej;
- w łaźni pawilonu w którym znajduje się cela dla osób niepełnosprawnych zamontowano wieszak na odpowiedniej wysokości,
- telefony oraz skrzynki na korespondencje zostały powieszone w sposób umożliwiający korzystanie z nich przez osoby poruszające się na wózkach,
- nawiązano kontakt z firmą „MKMtrans” realizującą transporty osób niepełnosprawnych ruchowo, uzyskano warunki transportu osób niepełnosprawnych. W przypadku konieczności wykonania transportu osoby niepełnosprawnej w/ w firmie zostanie złożone zlecenie. Z uwagi na sporadyczność transportowania z niepełnosprawnością ruchową (aktualnie w tutejszej jednostce brak takich osób) bezzasadne jest podpisywanie umów terminowych.
- dla osób odwiedzających z niepełnosprawnością ruchową wyznaczono miejsce parkingowe i obniżono dzwonek przy bramie wejściowej.

Ad. 1.2.

- w przypadku osadzenia osoby niedosłyszącej lub niesłyszącej kierowana ona będzie do lekarza specjalisty celem określenia potrzeby korzystania z aparatu słuchowego. W przypadku konieczności zapewnienia tłumacza języka migowego zwrócimy się do Instytutu osób głuchoniemych z prośbą o pomoc.

Ad.1.3.

- zakończono prace dostosowujące izbę chorych do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

Ad. 1.4.

- w dniu 14.05.2015r. została zaktualizowana Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego Aresztu Śledczego w Warszawie- Grochowie w sprawie organizacji ewakuacji osób z niepełnosprawnością oraz zostały określone wytyczne dla personelu więziennego w tym zakresie.

Ad. 1.6.

- obecnie trwa uaktualnianie i ujednocianie zarządzenia regulującego porządek wewnętrzny Aresztu Śledczego w Warszawie- Grochowie, które zostanie wprowadzone do realizacji po wejściu zmian w kodeksie karnym wykonawczym po dniu 1 lipca 2015 roku.

Ad.1.7.

- Areszt Śledczy w Warszawie- Grochowie dysponuje opracowaniami Informatorów dla cudzoziemców. W przypadku umieszczenia w tutejszej jednostce osadzonego cudzoziemca, dla którego nie ma przygotowanego informatora w jego rodzimym języku, areszt śledczy wystosuje prośbę do właściwej placówki dyplomatycznej bądź urzędu konsularnego o udzielenie pomocy w przedmiotowej sprawie.

Ad. 1.8.

- osadzeni cudzoziemcy informowani są o decyzjach wpływających na ich sytuację prawną w języku dla nich zrozumiałym. W przypadku braku możliwości komunikacji w języku zrozumiałym dla cudzoziemca areszt śledczy zwróci się do właściwej placówki dyplomatycznej bądź urzędu konsularnego o udzielenie pomocy w przedmiotowym zakresie.

Ad.1.9.

- informator dla cudzoziemców w zrozumiałym dla osadzonego języku jest udostępniany cudzoziemcowi przebywającemu w celi przejściowej.

Ad.1.10.

- wraz z wejściem zmian w kodeksie karnym wykonawczym od dnia 1 lipca 2015r. osoby tymczasowo aresztowane będą mogły korzystać z prawa do porozumiewania się telefonicznie z obrońcą lub pełnomocnikiem będącym adwokatem albo radcą prawnym.

Ad.1.11.

- Dyrektor Aresztu Śledczego w Warszawie- Grochowie wystąpił z pismem do Dyrektora Okręgowego Służby Więziennej w Warszawie o doetatyzowanie kadry działu penitencjarnego.

Ad. 1.12.

- funkcjonariusze i pracownicy Aresztu Śledczego w Warszawie- Grochowie, mający bezpośredni kontakt o osadzonymi, zostaną objęci 2 edycjami szkoleń (w I i II półroczu 2015r.) z zakresu praw osób pozbawionych wolności oraz postępowania z osobami z niepełnosprawnością ruchową oraz intelektualną.

Ad.1.13.

- pokój przeznaczony do widzeń bezdozorowych znajdujący się w budynku sali widzeń został wyposażony zgodnie z treścią *rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2014r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych*,

- pozostałe zalecenia, dotyczące dostosowania terenu i obiektów budowlanych AŚ w Warszawie- Grochowie dla osób z niepełnosprawnością ruchową zostały ujęte w harmonogramie prac remontowo- budowlanych przewidzianych do wykonania w latach 2015- 2017 (harmonogram stanowi załącznik do niniejszego pisma).

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż:

- w zakresie pkt 3 w/ w raporcie, dotyczącego traktowania, ustalono:

- kontrola osób z niepełnosprawnością ruchową- poruszających się na wózku inwalidzkim przeprowadzana jest w pomieszczeniach niemonitorowanych. W miarę możliwości w taki sposób, aby nie spowodować urazu u osoby osadzonej i na tyle i na ile jego niepełnosprawność pozwala dokonać takiej kontroli, tj. dokonać kontroli tych partii ciała, których sprawdzenie jest możliwe (bez narażania na ból osoby osadzonej). Kontroli podlega również wózek, na którym porusza się osoba osadzona.

- w zakresie pkt 7 w/ w raporcie, dotyczącego prawa do ochrony zdrowia, ustalono:

- w tutejszym areszcie zatrudniony jest psychiatra w wymiarze 0,25 etatu,
- zdarzają się odmowy konsultacji specjalistów w publicznych placówkach służby zdrowia (w załączeniu otrzymane pismo ze Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego oraz WIM),
- w stanach nagłych konsultacje odbywają się w trybie pilnym lub w przypadku nieobecności lekarza (po godzinie 16.00) wzywany jest zespół ratowniczy pogotowia ratunkowego,
- z powodu zamknięcia Szpitala Więziennego w Areszcie Śledczym Warszawa- Mokotów usługi medyczne w zakresie rehabilitacji osób osadzonych realizowane są w Szpitalu Więziennym w Łodzi,

- w zakresie pkt 10 w/ w raporcie, dotyczącego zatrudnienia, ustalono:

- od 2010 roku do dnia wizytacji przedstawicieli KMP w Areszcie Śledczym w Warszawie Grochowie przebywały 2 niepełnosprawne osadzone kobiety, poruszające się na wózku inwalidzkim. Skazane nie były zainteresowane podjęciem zatrudnienia w tutejszej jednostce

penitencjarnej. W związku z powyższym kadra placówki nie podejmowała działań w opisywanym zakresie.

DYREKTOR
Aresztu Śledczego w Warszawie-Grochowie

ppłk mgr Zbigniew Królikowski

Wykonano w 2 egz:
1 egz- adresat+ załącznik;
2 egz- a/ a

Harmonogram prac remontowo-budowlanych w 2015-2017 roku
Dostosowania dla osób niepełnosprawnych obiektów i terenu AŚ Grochów

Lp	Nazwa obiektu budowlanego	Zakres prac remontowo-budowlanych	Termin realizacji	Sposób realizacji	Szacowany Koszt w zł
1.	Budynek poczekalni	Wykonanie podjazdu i likwidacja progu w budynku poczekalni (z wymianą drzwi wejściowych)	Do 15 grudnia 2015r	System gospodarczy – w miarę pozyskania środków	Okolo 15 000
2.	Budynek biura przepustek	Wykonanie podjazdu i likwidacja progów (z wymianą drzwi wejściowych)	Do końca 2016	System gospodarczy – w miarę pozyskania środków	Okolo 18 000
3.	Budynek biura przepustek	Przebudowa wejścia i kraty zabezpieczającej przy wejściu do biura przepustek	Do końca II kwartału 2016 r	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 12000-15000
4.	Sala widzeń	Przebudować podjazd i poręcz pod kątem osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	Do końca 2015r	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 10 000
5.	Pawilon F	Dostosować podjazd, zgodnie z przepisami, dla osób niepełnosprawnych lub zamontować platformę transportową dla wózków inwalidzkich	Do końca 2017r	System gospodarczy – w miarę pozyskania środków	Okolo 20 000 -35 000 (w zależności od wybranego systemu transportowego)
6.	Pawilon B	Likwidacja lub niwelowanie progów oraz wymianą drzwi w oddziale i ciągach komunikacyjnych gdzie mogą poruszać się osadzeni na wózkach inwalidzkich, szczególnie: wychowawca, place spacerowe, oraz kaplica itp.	Do końca 2016r W miarę pozyskania środków finansowych	System gospodarczy– w miarę pozyskania środków	Okolo 14 000
7.	Pawilon B	-wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych przy wejściu dla osadzonych do pawilonu B.	Do końca 2015r	System gospodarczy	okolo 3000

8.	Drogi i chodniki na terenie jednostki	W ciągach komunikacyjnych gdzie możliwe jest poruszanie się osadzonych na wózkach inwalidzkich wykonać odpowiednie podjazdy	Do końca 2015r	System gospodarczy- w miarę pozyskania środków	Okolo 5000
9.	Place spacerowe	Wykonanie częściowych zadaszeń nad polami spacerowymi	Do końca 2016 r	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 25 000
10	Sala widzeń	Dostosowanie toalety dla osób niepełnosprawnych	Do końca 2016 r	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 10 000
11	Poczekalnia	Dostosowanie toalety dla osób niepełnosprawnych	Do końca 2015 r	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 10 000
12	Cela izolacyjna	Dostosowanie celi izolacyjnej zgodnie z potrzebami osób niepełnosprawnych ruchowo	Do końca 2017 r.	System gospodarczy - w miarę pozyskania środków finansowych	Okolo 30 000

Wykonanie większość zadań wymaga pozyskania dodatkowych środków finansowych.

Częściowe wykonanie powyższych zadań będzie realizowane przy zaplanowanych już pracach remontowych uwzględniając potrzeby osób niepełnosprawnych (np. montaż drzwi poszerzonych, unikanie wykonywania progów, montaż włączników, wieszaków, tablic itp. na wysokościach odpowiednich dla osób poruszających się wózkami inwalidzkimi).

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
DZIAŁU KWATERMISTRZÓWSKIEGO
Aresztu Śledczego w Warszawie-Grochowie
p.o.

Grzegorz Walczuk
szer. Grzegorz Walczuk